

Na nastopu glasbenikov v maskah je sodeloval tudi »škotski« kitarist

DOLGČAS: KAJ JE TO?

Prisrčni pustni godci

Pedagogi in vodstvo Glasbene šole Ljubljana Vič-Rudnik vedno znova preseneča s svojo izvirnostjo učence in učenke, ki bi radi postali glasbeniki in njihove starše. Med velika prijetna iznenađenja je sodil tudi letošnji nastop mladih muzikantov v maskah. Bilo je to seveda na pustni torek 3. marca v lepi dvorani glasbene šole. Oblačila z vseh vetrov in predvsem prijetne osebe z vzhoda in zahoda ter juga in severa bližnje in bolj oddaljene zemeljske oble, so mlade osvajalce najrazličnejših glasbil spodbudile, da so zaigrali skladbo primerno času, kraju ali umetniku, ki so ga predstavljali. Za veselo vzdušje je z igrivim povezovanjem poskrbela tovarišica, primerno maskirana in tipke, strune, piščali so zaigrale sproščeno, vabljivo. Številčnejšega občinstva vredno. Da ne bo pomote, dvoranica je bila polna, a prav bi bilo, da bi v njej sedelo več očetov in mamic, znancev in znank. Saj to je bil nastop, ki bo po svoji podobi ostal dolga leta v spominu mladih muzikantov.

Ker pa je vse popravljivo, napovedujemo, da bo 26. marca v dvorani glasbene šole Ljubljana Vič-Rudnik drugi letošnji nastop slušateljev te izobraževalne ustanove. Predstavili se bodo s skladbami 20. stoletja. Vsi, ki se že vestno pripravljajo na to predstavitev javnosti, si seveda želijo, da bi bilo zasadenih vseh devetdeset sedežev. —sj—

PRVA KNJIGA BRANKA VRHOVCA

Branje, ki privlači

Naš sodelavec Branko Vrhovec iz Horjula, ki ga mnogi poznate tudi kot navdušenega svetovnega popotnika, je pred kratkim napisal knjigo z naslovom »V pakistanskih zaporih«, ki bo v teh dneh izšla v založbi Borec.

V njej avtor na izjemno zanimiv način opisuje svoje zadnje potovanje med upornike v Afganistan, pri čemer je bil zajet in je preživel nekaj mesecev v pakistanskih zaporih. Ker boste mnogi želeli kupiti to knjigo, objavljamo naročilnico, ki jo lahko izrežete in izpolnjeno pošljite na omenjeni naslov.

Naročam knjigo Branka Vrhovca »V pakistanskih zaporih«

Primek in ime _____

Naslov _____

Pošta in poštna štev. _____

Osebn. izk. št.: _____

izdana pri: _____

Matična številka _____

(za plačnike v obrokih)

Cena knjige je 4600 din

Plačal bom: a) po povzetju (z avtorjevim podpisom) b) v dveh zaporednih mesečnih obrokih

Naročilnico pošljite na naslov: ZALOŽBA BOREC, Knjigotrstvo, Miklošičeva 28, Ljubljana

SREČANJE FOLKLORNIH SKUPIN

Kdo je kriv?

Ta naslov pravzaprav ne sodi k letošnjemu srečanju folklornih skupin, čeprav je bil zares izrečen tak stavek in je dobil tudi svoj odgovor. Vprašanje je bilo postavljeno na strokovnem posvetu po Srečanju na osnovni šoli Marjan Novak Jovo in je bilo namenjeno mentorjem: »Kdo je kriv, da imate na vaši šoli odnos do ljudskega izročila, da pleše kar nekaj skupin, da imate v skupini fante in ne le dekleta?« Odgovor je bil kratek in izzivalen: »ravnatelj!« Priznam, malce nerodno vprašanje sem postavila jaz, odgovoril so pa mentorji. Vsem »krivcem« za letošnje srečanje torej iskreno hvala v imenu komisije za folklorno dejavnost, ki si je zadala negovati in obujati ljudsko izročilo. Letošnje srečanje je bilo namenjeno dnevu žena, prisostvovala pa je tudi republiška selektorica za srečanje, ki bo v dvorani Cankarjevega doma. Na občinskem srečanju letos, žal, nismo videli nekaterih odraslih skupin, ki so sklenile, da si malo odpočijejo pozdravili pa smo nove folkloriste. Občinstvu je bila prireditev vseč, saj so nastopajoče nagradili s toplimi aplauzi in to Štajerce, pa Gorenjce in Prekmurce in Belokranjce, Dolenj-

ce in one, ki so zaplesali venček narodnih in začeli vse skupaj z Abrahamom. Program je bil pester. Kako pa je vse skupaj videla selektorica Meta BENČINA, pa naj pove: »Pravzaprav ste na področju mesta Ljubljana edini, ki tako množično in dobro organizirano prireate revijo Folklornih skupin; na njej res sodelujejo številne skupine iz društev in šolskih kulturnih društev. Prav je, da se na pobudo ZKOja mentorji izobražujejo na seminarjih, kar se potem pozna tudi pri ustvarjalnih rezultatih; vse več je skupin, ki so urejene, ki je njihov program v skladu z zmožnostmi mladine, da so plesi prilagojeni njihovi starosti, da je program pester in zanimiv — od igrice do zahtevnih plesov, ki jih plešejo starejši. Pozdraviti je treba skupine, ki veliko obetajo, če bodo spoštovale strokovnost. Letos je kvaliteta nastopajočih porasla, kar več skupin je, ki bi lahko prišle v najožji izbor za republiško srečanje: to je folklorna skupina iz OŠ Marjan Novak Jovo in obe skupini iz KUD Vnanje gorice vendar smo se odločili za najmlajšo skupino iz Horjula, ki so zaplesali z vsem otroškim žarom.« V imenu ZKO torej iskrene čestitke mladim Horjulcem in njihovi prizadevni mentorici IDI INTIHAR.

JASNA ŠKRINJAR

Kako delajo na Barju?

Kogarkoli iz Kulturno-prosvetnega društva Barje vprašate, kako delajo v letošnji sezoni, vam bo odgovoril: »Ja, kar v redu gre. Po programu.« Pa še res je, dosedaj gre delo v kljub nekaterim težavam lepo po načrtu, ki so ga sprejeli pred začetkom sezone 86/87.

Po lepo izvedeni komemoraciji za dan mrtvih v Kozlarjevi gošči in skromnem, a prisrčnem obeležju 29. novembra so pripravili praznovanje dedka Mrza za najmlajše. Po zaslugi Društva prijateljev mladine, Irene Zadnikar in Bojana Kaplja so mali Barjani doživeli prelepo popoldne v toplu zakurjeni dvorani.

Pravo presenečenje je pripravila Irena Zadnikar z »Večerom mladih Barjanov« v soboto 20. decembra. Preko 35 mladih in najmlajših članov plesne in recitacijske skupine je razveselilo polno dvorano navdušenih obiskovalcev s pisanim šopkom plesnih, glasbenih in recitacijskih točk. Hvaležen aplavz, radostni obrazi nastopajočih in skromen šopek, to je bilo vse plačilo tovarišici Ireni, ki je v rekordno kratkem času pridobila mlade za delo v društvu in jih pripravila za kvaliteten celovečerni nastop.

Posnetek je z uspele komedije Neila Simonsa »Zares čuden par,« ki jo uspešno uprizarjajo igralci KPD Barje v režiji Tončke Melikove

Nekaj posebnega je bil večer v počastitev slovenskega kulturnega praznika 7. februarja. Barjani so se odrekli standardni »proslavi« in so počastili Prešernov spomin na originalen, samosvojen način. Pripravili so recital pesmi domačih, barjanskih avtorjev in tistih, ki so z Barjem povezani z delom. Skupaj z nastopom pevskega zbora in plesne skupine društva je tako nastala prireditev »Rdeče

tulpike z Barja«. Pred zelo dobro zasedeno dvorano sta svoje pesmi recitala Tine Škafar in Barbara Kapelj, pesmi Jožeta Bregarja je povedal Marjan Strle, pesmi Tončke Melikove pa je prečitala ponovno Barbara. Kot so bile lepo sprejete pesmi, tako so prisrčni aplavz dobile tudi mlade plesalke in pevski zbor, ki je za to priložnost pripravil poleg Zdravice še tri nove pesmi. Skromen, pa vendar tako domač in prijeten večer je bil, nekako tudi družinski praznik. Še celo to ni motilo, da je nastopajoče pustila na cedilu Irena Škrabova, ki je bila določena za povezovanje programa. Mladi režiser Tine Škafar je zato poslal na oder nepripravljeno Tončko Melik, ki pa je svojo dolžnost v redu opravila. Ta nastop bo spodbudil tudi druge mlade Barjane, ki pišejo pesmi in prozo, pa se s svojim delom še ne upajo pred publiko. Po mnenju številnih poslušalcev bi bilo namreč dobro tak večer še kdaj narediti.

Dramska skupina je pripravila za dan žena komedijo »Zares čuden par«. Režiserka Tončka Melik pravi, da so se igralci zaljubili v tekst, kar pomeni, da so delo dobro pripravili.

Pridno vadijo tudi pevci, pripravljajo vsakoletni koncert.

Najmlajši so spet skrivnostni in hočejo presenetiti. Samo to smo izvedeli, da imajo dramsko skupino, ki vadi igrice »Skrivnost stolpnice št. 3« v režiji Tineta Škafarja, da se druga skupina pripravlja na študij pravljice v režiji Bojana Kaplja, da v dveh skupinah plešejo pod vodstvom Irene Zadnikar, da pripravljajo lutkovno skupino itd. Samo v folklorni sekciji se nič ne premakne. Škoda!

France Usenik-Kras iz Krvave peči

Vas Krvava peč je od Ljubljane oddaljena 37 km. Leži med Mokrcem in Mačkovcem nad kanjonom Iške onstran katerega se vidi Osredok na Vidovski planoti. Današnje ime je vas dobila v času, ko so Turki oblegali Ljubljano. Pred tem časom so ta kraj imenovali ROŽNA VAS. Zakaj ima vas kar dva imena, bomo povedali kdaj drugič. Tokrat smo jo predstavili le toliko, da povemo, kje je doma France Usenik-Kras, kateremu je namenjen naš zapis.

France sedaj živi v Zapotoku št. 10. Kot zaslužni aktivist OF, borec NOV, rezervni major, upokojeni gozdni nadzornik, bo 9. marca 1987 praznoval svojih 63 let. Rodil se je staršem, ko so imeli srednje veliko hribovsko kmetijo. V družini je bilo 13 otrok. France je bil osmi po vrsti. To je za današnji čas, zagotovo zavidanja vredno število otrok v eni družini.

Francetov spomin na otroška in mladostna leta je vezan predvsem na trdo delo na očetovi kmetiji in v gozdovih Mokra ter Mačkoveca. Delovni čas za starše in otroke je potekal od zore do mraka, da so se preživeli. Ob delu pa je tudi uspešno končal osnovno šolo in svoji rojstni vasi.

V pogovoru s Francetom lahko prav hitro spoznamo, da France pozna vse težave, ki jih je življenje navrglo hribovskemu kmetu in njegovim družinam v stari Jugoslaviji, čas vojne in NOB in tudi čas ter probleme razvoja in rasti nove države naših bratskih narodov na temelju samoupravljanja delovnih ljudi.

Njegovi znanci in prijatelji ga poznamo kot vedno nasmejanega človeka. V 17. letu starosti je dočkal italijansko okupacijo leta 1941. Njegovi prijatelji pripovedujejo, da so France ta tedaj vprašali: »France, kaj pa zdaj, se boš tudi sedaj smejal?« »Kaj pa mislite, seveda se bom. prmejduš, vem da bo vroče, ampak našgali jih bomo!« Tak je bil Francetov odgovor.

Usenikova družina je kot celota delovala v okviru Osvobodilne fronte in Narodne zaščite. Kar šest jih je bilo v partizanih. Eden je padel

kot borec NOV. France se je aktivno vključil v OF in NZ že leta 1941. Vzdrževal je zvezo s partizani v Mokrcu in na Mačkovcu. Tedaj je opravljal razne obveščevalne in druge naloge. Že meseca marca 1942. leta pa je odšel v bojno partizansko enoto v Notranjski odred, ki je bil tedaj v Mačkovcu. Dne 23. marca 1942 je bila na Travnici gori ustanovljena LE TEČA UDARNA PARTIZANSKA PATRULJA. Njen komandir je bil Stane Semič-Daki. Kot mlad in pogumen fant je bil France dodeljen v sestav te patrolje. Ob ustanovitvi PRVEGA SLOVENSKEGA PROLETARSKEGA UDARNEGA BATALJONA, 12. junija 1942 v Zapotoku, je France postal borec tega bataljona. S tem bataljonom je bojeval boje z Italijani in belogardisti ves čas, do velike italijanske ofenzive julija 1942. V-tej ofenzivi so ga Italijani ujeli. Odpeljali so ga v internacijo na Rab in nato v Padovo. Po kapitulaciji Italije se je vrnil domov. Takoj se je vključil v NOV. Postal je obveščevalni oficir Notranjskega vojnega območja. V mnogih bojih je bil petkrat ranjen. Proti koncu vojne je bil zaradi večkratnih ran poslan na zdravljenje v Bari v Italijo.

Po končani vojni se je France vrnil domov. V civilnih službah je opravljal razne odgovorne dolžnosti. Najdalj časa pa je službene dolžnosti vršil pri Gozdnem gospodarstvu Škofljica kot gozdni nadzornik na območju Mokra in se tam tudi upokojil.

Upokojitev France ni sprejel kot čas mirovanja. Z ženo Tončko obdelujeta manjšo kmetijo. Aktivno je vključen v delovanje družbenopolitičnih organizacij in v organih krajevne skupnosti Golo-Zapotok ter v Lovski družini Mokrc. Nesebično in z neko kleno vztrajnostjo opravlja naloge mentorja Mladinske pohodne enote Ljubo Sercer za območje KS Turjak, Rob in Golo-Zapotok.

Čeprav je pričujoč zapis o našem Francetu precej nepopoln, nam le poskuša Franceta predstaviti kot človeka, ki je prešel vso trnovo pot do naše svobode in povojne izgradnje naše domovine. Sedaj ga načenja rahlo zdravje. Vendar pravi, da v zdravilišče ne gre. Nasmejanega obraza bo vedno dejal: »Srečen in zadovoljen bi bil, da bi se čimpreje skopali iz sedanjih gospodarskih in družbenih težav!«

Za njegovo delo mu je domovina dala več vojaških in civilnih odlikovanj ter priznanj. Vsi prijatelji in znanci, ki dobro mislimo, pa si ob Tvojem rojstnem dnevu želimo, da bi nas tvoj nasmech tudi naprej bodril k delu in da bi bil srečen in zadovoljen še dolgo let med nami.

LUDVIK GOLOB